Aan de leden

Datum
26 mei 2021
Kenmerk
Lbr.21/041
TLE/U202100451
Telefoonnummer
070-373 83 93
Bijlage(n)
4

Onderwerp
VNG Model Verordening nadeelcompensatie (nieuw)

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de Model Verordening nadeelcompensatie. Deze is nieuw.

De overheid kan rechtmatig handelen en toch schade veroorzaken. Bijvoorbeeld door het verlenen van een omgevingsvergunning, het inperken van rechten of neveneffecten door werkzaamheden. Het gaat dus om schade veroorzaakt door rechtmatige besluiten, en om schade veroorzaakt door rechtmatige feitelijke handelingen. Bij planschade gaat het om inkomensderving of vermindering van de waarde van een onroerende zaak als gevolg van een planologische maatregel. Nadeelcompensatie is dus breder dan planschade, zoals in artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening. Binnenkort zullen (naar verwachting) twee nieuwe wettelijke regelingen voor nadeelcompensatie inwerking treden. Hiervoor heeft de VNG een modelverordening opgesteld. Deze komt in de plaats van de huidige Model Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade. De Model Verordening nadeelcompensatie is niet alleen voor planschade, maar ook voor nadeelcompensatie.

Uw huidige verordeningen planschade en nadeelcompensatie kunnen worden ingetrokken. De verordeningen kunnen vanwege het overgangsrecht nog wel relevant zijn voor het afhandelen van (plan)schadeverzoeken.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

1. Wettelijke kaders

Algemene wet bestuursrecht en Omgevingswet

Naar verwachting treedt in 2022 de nadeelcompensatieregeling, titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), in werking. De regeling heeft betrekking op schade die een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van een publiekrechtelijke bevoegdheid of taak veroorzaakt. Het doel van de nieuwe regeling is om te komen tot meer eenduidigheid en overzichtelijkheid in het nadeelcompensatierecht.

Hiernaast is de verwachting dat in 2022 ook de Omgevingswet (hierna: Ow) in werking zal treden. De Ow bevat een specifiek op het omgevingsrecht toegesneden nadeelcompensatieregeling die enkele aanvullende regels op de Awb bevat (afdeling 15.1 van de Ow).

Aanvullende regels bij verordening, niet verplicht

Deze wettelijke regelingen (titel 4.5 van de Awb en afdeling 15.1 van de Ow) zijn grotendeels uitputtend bedoeld. Ze bevatten al veel regels voor de afwikkeling van aanvragen om schadevergoeding, zoals beslistermijnen en de het heffen van een recht voor het in behandeling nemen van een aanvraag. Slechts over enkele onderwerpen is het mogelijk om aanvullend regels op te nemen in een gemeentelijke verordening. Met het vaststellen van bijgaande modelverordening implementeert u beide wettelijke regelingen en geeft u invulling aan een van de door de VNG geformuleerde ‘Minimale acties Omgevingswet’ voor de implementatie van de Ow.

Het vaststellen van een Verordening nadeelcompensatie is niet verplicht, zoals dat bij een Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade wel het geval was. De VNG adviseert echter wel om een Verordening nadeelcompensatie vast te stellen. Zonder deze verordening kan een gemeente bijvoorbeeld geen recht heffen. Door de Verordening nadeelcompensatie ontstaan geen nieuwe administratieve lasten.

2. Totstandkoming van de modelverordening

De Model Verordening nadeelcompensatie is tot stand gekomen in samenwerking met een klankbordgroep van vertegenwoordigers van gemeenten, rijk, wetenschap en bedrijfsleven.

3. Handreiking Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties maakt een handreiking nadeelcompensatie. Hierin wordt uitgebreid ingegaan op de nieuwe wetgeving, schadeoorzaken, schade, aanvragen om schadevergoeding, verhalen van schadevergoeding, rechtsbescherming, procedures enzovoort. Deze handreiking wordt halverwege 2021 verwacht.

4. Bijlagen

Deze ledenbrief bevat vier bijlagen:

Bijlage 1 - Gemeentelijke praktijk nadeelcompensatie: informatie over de verhouding tussen de regeling in de Awb en de regeling in de Ow.
Bijlage 2 - Model Verordening nadeelcompensatie.
Bijlage 3 - Tekst van de Model Verordening nadeelcompensatie: opgemaakt in Word 2.0-format (DROP) voor publicatie, zonder toelichting.
Bijlage 4 - Implementatiehandleiding: nadere toelichting van de te maken keuzes en instructies voor de toepassing van de verordening.

5. Informatie
De geconsolideerde teksten van de VNG modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via Kennisbank Decentrale Regelgeving (www.decentraleregelgeving.nl). De VNG modelverordeningen (zonder de toelichtingen) staan ook in Modellen Decentrale Regelgeving (https://puc.overheid.nl/mdr/). Inhoudelijke vragen en vragen over de modelverordening kunt u terecht bij het Informatiecentrum van de VNG (070-373 8393 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur